

Ο σαρδίνος είναι ιχθύς συγγενεύων πρὸς τὴν ἀρίγγην καὶ τὸν ἐγκραυσίχολον (χαψὶ) ἀλιευομένους ἐπίσης ἀφθόνως. Οὗτος ἔχει ρύγχος δέξιος, βραχέα νωτικά καὶ ἐπιγάστρια πτερύγια· τὸ σῶμα αὐτοῦ καλύπτεται ὑπὸ μεγάλων λεπῶν λεπτῶν καὶ διαφανῶν· ἡ ράχης είναι εὐθύγραμμος, κεκαμπτυλωμένη κανονικῶς καὶ στίλβει ζωρῶς. Ο σαρδίνος είναι συναγελαστικός, βιών κατὰ μεγάλας ἀγέλας· είναι ιχθύς πελάγιος, ἀρεσκόμενος εἰς τὰ βαθέα ὅδατα τῆς ἀνοικτῆς θαλάσσης ἔνθα πιθανώτατα καὶ ωτοκεῖ, διότι οὐδέποτε συναντᾷ νεαρώτατος παρὰ ταῖς ἀκταῖς. Καθ' ὠρισμένας ἐποχάς, ὅταν τὰ κατ' ἐπιφάνειαν ὅδατα θερμαίνονται ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς ἑαρινῆς θερμοκρασίας, πλησιάζει εἰς τὴν παραλίαν. Ἐκλέγων δὲ τοὺς ησύχους ὄρμους, ἀναφαίνεται κατ' ἀγέλας ἀναριθμήτους διαρκοῦντος τοῦ θέρους. Μία ἐκ τῶν μᾶλλον ἀξιοσημειώτων ἴδιοτήτων αὐτοῦ είναι ἡ ἥπαρ εὔαισθησία· δὲ ἐλάχιστος κτύπος, ή ἐλαχίστη σύνθλιψις ἀρκεῖ γὰρ τὸν θανατώσῃ· είναι αδύνατον νὰ διατηρηθῇ ζῶν ἐν ἐνυδροτροφείῳ. Ἐθεωρεῖτο ἄλλοτε ὡς ιχθύς ἐπιδημητικὸς, μεταβάλλων κατοικίαν παραλλήλως τῶν ἀκτῶν ἀπὸ γότου πρὸς βοσκὸν καὶ ἀπὸ βοσκὸν πρὸς γότον κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους. Ἀλιεῖς τινες παραδέχονται τοῦτο καὶ νῦν ἔτι, ἀλλ' είναι γνάμη πεπλανημένη. Πράγματι οἱ σαρδίνοι προέρχονται ἐκ τοῦ πελάγους, καὶ μετὰ τὴν θερινὴν διαμονὴν ἐπιχνέρχονται πάλιν εἰς τὸ πέλαγος, διπλασιαὶ διατηρούμενοι τὸν θερινὸν διάστημα. Περὶ τὰ τέλη τοῦ χειμῶνος ἀλιεύεται σαρδίνος διπλασίου μεγέθους τοῦ θερινοῦ σαρδίνου, δύστις ἔνεκα τοῦ πάχους ἔτοιμάζεται μόνον ἀλίπαστος. Η ἡλικία τοῦ μικροῦ θερινοῦ σαρδίνου είναι δύσκολον γὰρ καθορισθῆδει· διότι οὐδεὶς εἶδε τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ, κατ' ἀναλογίαν δύος πρὸς τοὺς λοιποὺς συγγενεῖς ιχθύς ὑποτίθεται ως ἔχων ἡλικίαν ἐνὸς ἔτους. Ὁ πωαδήποτε δύος δὲν είναι ἀκμαῖος, αἱ ὠθοθῆκαι τοῦ δύο είναι ἐντελῶς ἀνεπτυγμέναι, δὲν ἔρχεται λοιπὸν πρὸς τὴν γῆν ἵνα τέξη, ως διεσχυρίζονται τινες, δὲν προτελεύεται ὑπὸ τῆς ἀφθονίας τῆς τροφῆς· τὰ ζωάρια δι' ὧν τρέφεται δὲν είναι ἀφθονώτερα κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπιδρομῆς τῶν σαρδίνων.

Ο σαρδίνος είναι παμφάγος· οὗτος τρώγει ζῶα καὶ φυτὰ μικροσκοπικὰ ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Η ἔξτασις τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος δεικνύει τοῦτον κατάμεν τὸ ἔχον πλήρη μαλακοστράκων πελαγίου· κατὰ δὲ τὸ θέρος εὐρίσκουσιν ἐν αὐτῷ λείψανα ἐγχυματικῶν ζωύφιων καὶ φυτῶν ἐκ τῶν παρὰ ταῖς ἀκταῖς φυομένων. Πρὸς τούτοις δὲ σαρδίνος φαίνεται νηστεύων, συνηθέστατα δὲ στόμαχός του είναι κενὸς παντὸς τροφίμου. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπήρειαν τῶν θαλασσῶν ρευμάτων, τὴν ἀτμοσφαιρικὴν πίεσιν καὶ ἄλλας μετεωρολογικὰς

περιστάσεις ἐπὶ τῆς ἀφίξεως τῶν σαρδίνων παρὰ τὰς ἀκτάς, οὐδεμίας ἀλληλουχίας αἰτίου καὶ αἰτίατου κατωρθώθην ἀποδειχθῆ. Ανομολογοῦμεν ἀγνοικαν ἐπὶ τούτου, ποθοῦμεν δὲ ἐγκαρδίως νὰ ἐπιτύχωσιν αἱ ἔρευναι τοῦ Πουσέ, διότι μόνον ἡ Γαλλία ἔξηγκρης κατὰ τὸ 1880, ἔτος διστυχέστερον παραγωγῆς, σαρδίνους ἀξίας ἀνω τῶν 29 ἐκατομμυρίων, ἐπομένως ἡ ἀκριβῆς γνωριμίας τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς τοιούτου ιχθίου, οὐτίνος ἡ ἀφθονία είναι εὐεργέτημα, ἐνδιαφέρει τὰ μέριστα οὐ μόνον τὴν ἐπιστήμην ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

N. X. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΑΝΩ ΚΑΤΩ

ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΙ

Η μεγαλητέρα δημοσία βιβλιοθήκη τῆς Ἀγγλίας, ἡς ἡ εἰσόδος ἐπιτρέπεται εἰς πάντας, εἴναι ἡ τοῦ Μάντζεστερ περιέχουσα 172,490 τόμους. Οἱ 96,493 ἀποτελοῦσι τὸ τμῆμα τῶν κατ' οίκον δανειζόμενων βιβλίων, οἱ δὲ 75,997 διδόνται μόνον ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ πρὸς ἀνάγνωσιν. Ως κεντρικὸν κατάστημα τῆς βιβλιοθήκης γρηγορεῖται τὸ παλαιὸν δημαρχεῖον ἔχει δὲ καὶ ἔξι ἄλλα παρατήματα.

Δευτέρα βιβλιοθήκη είναι ἡ τοῦ Leeds, 134,218 τόμων. Τρίτη ἡ τοῦ Λίβερπουλ, 134,276 τόμων.

Η βιβλιοθήκη τοῦ Βρεττανικοῦ Μουσείου ἔχει ὅλως διάφορον σκοπὸν καὶ διάφορον ὄργανον. Οὐδὲν βιβλίον διδέται ἔξω πρὸς ἀνάγνωσιν, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ καταστήματος· ἐπαρκεῖ δὲ πρὸς τοῦτο παραγωρούμενον τὸ ἀπέραντον ἀναγνωστήριόν της περιλαμβάνον ὑπὲρ τοὺς 300 ἀναγνωστας ἐν πάσῃ ἀνέστι.

Η αἴθουσα αὐτοῦ είναι θολωτὴ ἔχουσα ὑψός 106 ποδῶν καὶ διάμετρον 140. "Ερχεται δηλαδὴ δευτέρα μετὰ τὸ Πάγκεσον τῆς Ρώμης, ὑπολειπομένη κατὰ 2 1/2 πόδας ἔκεινου.

Όλα τὰ πλήρη βιβλίων ἀρμάρια αὐτῆς κατὰ σειρὰν τιθέμενα οὐκ ἀπετέλουν μῆκος 3 μιλίων μετ' ὕψους 8 ποδῶν. "Αν δὲ ἐτίθεντο δροιαὶ τὸ ἐν πληρώσιν τοῦ ἀλλού τὰ βιβλία αὐτῆς, σχήματος ὅγδοου κατὰ μέσον ὄρον, οὐκ ἔφθανον εἰς ἔκτασιν 25 μιλίων, ἢτοι τριπλασίαν τῆς ἀποστάσεως Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Η βιβλιοθήκη αὕτη περιλαμβάνει πλέον τῶν 1,500,000 ἐντύπων βιβλίων, 50,000 γεωγραφικῶν χάρτας, 20,000 χειρόγραφα, 47,000 παλαιὰ ἔγγραφα παντοιδῆ, 10,000 σφραγίδες καὶ ἔκτυπα. Παπύρους δὲ ἐλληνικοὺς, λατινικοὺς καὶ κοπτικοὺς ὑπὲρ τοὺς 200. Μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων είναι καὶ διάπυρος, ἐφ' οὗ εὐρέθη γεγραμμένη ἡ περίφημος πραγματεία τοῦ Ἀριστοτέλους, περὶ ἡς τόσος γίνεται νῦν λόγος.

ΑΣΤΕΙΑ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ

Τὸ ἔξης ἐπεισόδιον συνέβη ἐσχάτως εἰς τὸν διέσημον Γάλλον μελοποιὸν Μασσενά διεκτίθεντα ἐν Βερδῷ χάριν τῆς παραστάσεως τοῦ Βασιλέως τῆς Αγγλίης.

Ο Μασσενέ κατώκησεν εἰς ἐν τῶν πρώτων ξενοδοχείων τῆς πόλεως.

Μίαν ήμέραν ἐπ' ηρέτης ἔρχεται καὶ τοῦ λέγει ὅτι μία γυναῖκα τὸν ζητεῖ.

— “Εἰ, καὶ λοιπὸν ἀς ἔλθῃ, ἀπαντᾷ ὁ Μασσενέ.

Ο ὑπηρέτης φεύγει καὶ ἔρχεται πάλιν νὺν εἰπῆ, ὅτι εἰς τὸ ξενοδοχεῖον δὲν ἐπιτρέπεται οἱ κύριοι νὰ δέχουνται ἐπισκέψεις γυναικῶν εἰς τὰ δωμάτιά των.

— “Τι εἰν’ αὐτά, ἀπαντᾷ ὁ Μασσενέ· ἀνθρωπος τῆς ἡλικίας μου, πάππος μὲ ἐγγόνια δὲν ἥμπορει νὰ δεχθῇ ὅποιον θέλει;

Ο ὑπηρέτης τὸν λέγει ὅτι κανονισμὸς εἴνε ρητός.

Εἰς ἄκρον ὠργισμένος ὁ μουσικὸς καταδίνει εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ξενοδοχείου καὶ εύρισκει μίαν.... ὑπηρέτριαν, ἡ ὁποία τοῦ ἔφερεν ἓν γράμμα ἀπὸ τὰ ἀφεντικά της.

Τὴν ιδίαν ήμέραν ὁ Μασσενέ ἤλλαξε ξενοδοχεῖον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ ΔΙ' ΑΜΑΣΗΣ

Ο πρίγκηψ Ροάν ἐστοιχημάτισε μετὰ τοῦ πρίγκηπος Τορλόνια 250 εἰκοσάφραγκα ὅτι δύναται νὰ κατέλθῃ τὴν μεγάλην λιθίνην αλίμανα τοῦ Μονακοῦ διὰ τεθρίππου ἀμάξης.

Ο Ροάν ἔξετέλεσε τὸ στοίχημα τὴν Σαν οὔραν μετὰ τὰ μεσάνυκτα ἐν μέσῳ τῶν ἐπευρημάτων τῶν φύλων του.

Δὲν ἦτο δὲ εὐκολὸν τὸ πρᾶγμα, διότι, ἀν ὀλισθαίνειν εἰς ἐν τῶν ἴππων, καὶ ἀμάξη καὶ ἐπιβάτης οὐλα κατασυνετρίβοντο ἐπὶ τῶν πετρῶν.

ΒΡΟΧΗ ΕΞ ΑΙΜΑΤΟΣ

Βροχὴ ἐξ αἵματος ἔπεσεν εἰς ἐν ἰταλικὸν χωρίον. Καὶ πολλαὶ μὲν ἀναφέρονται μέχρι τοῦδε ὅρογχοι αἵματογχοι, προελθοῦσαι ἀπὸ διαφόρους ἔρυθρας οὐλας, ἃς οἱ σίρφονες ἀνήρπασαν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἀνεμίζειν μετὰ τῆς ὅρογχης ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα. Ἀλλ’ ἡ περὶ τῆς ὁλόγου ὅρογχη ἔινε παραδόξος, πρωτοφανῆς καὶ ὀλας ἀνεξήγητος. Εἶνε ὅγι τοιούτους ὅρογχοις μόνον ὅρογχη, ἀλλὰ πραγματικὴ ὅρογχη αἵματος.

Συνέδη εἰς τὸ χωρίον Μισινιάδι 4 χιλιόμετρα μακρὰν τοῦ Ὀππίδου Μακερτίνου, καὶ συνέδη δίξι τὴν πρώτην φοράν εἰς τὰς 4 1/2 μ. μ. καὶ τὴν δευτέραν εἰς τὰς 5 τῆς 15 αὐγούστου 1890. Ήτο λεπτὴ ὅρογχη καθαροῦ αἵματος ἀποστήλεοντος, ἡτις ἐπορφύρωσε τοὺς ἀνθρώπους, τὰ λιθόστρωτα, τὰ δένδρα, τὰς ἀμπέλους, τὰ πάντα. Καὶ ἔτυχεν ἡ ήμέρα νὰ εἴνε τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Ολοι λοιπὸν κατεκυριεύθησαν ὑπὸ φόδου.

Η ἀτμοσφαῖρα, κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ φαινομένου, ἦτο ἀμαυρὰ ἀλλὰ ἡρεμος. Ἡ πτῶσις τῆς αἵματώδους ὅρογχης ἡκολούθει τὴν διεύθυνσιν μαύρου συνέφου πορευομένου ἀπὸ δύσμαν πρὸς ἀνατολάς, εἰς ἔκτασιν δύο περίπου τετραγ. χιλιομέτρων.

Ἐπὶ τῷ παραδόξοτάτῳ αὐτῷ φαινομένῳ ὅ διευθυντής τοῦ Ἀστεροσκοπείου τῆς Μονακού ἐρήθη, λαβὼν τὴν περιγραφὴν τοῦ πράγματος, ἐξέφρασεν ἐνδοιασμὸν περὶ τῆς ἀληθείας. Τότε ὅ διευθυντής τοῦ Ἀστεροσκοπείου τοῦ Ὀππίδου Μακερτίνου τῷ ἀπέστειλε πληθὺν ἀλλων λεπτομερειῶν, ἐν αἷς καὶ πειστήρια, ἡτοι φύλακα δένδρων ὅραχέντα. Τὰ δὲ ἀποτέλεσματα τῆς ἐν Ρώμῃ γενομένης γημακῆς ἐξετάσεως εἴνε τὰ ἔξτις: Μία τῶν σταγόνων τούτων ἐκτεθεῖσα εἰς τὴν θερμότητα λεπίδος πεπυρωμένης,

ἔξογκωθη καὶ ἀνέδωκεν ὁσμὴν καιομένου κέρατος· εἴτα ἀνεφλέγθη, ἀπέμεινε δὲ τέλος κιτρίνη ρυπαρὰ στάκτη ἐμπεριέχουσα σίδηρον καὶ κρύσταλλα αἰματίνης. Διὰ τοῦ μικροσκοπίου παρετηρήθησαν καὶ αἷμασφαιρίδια, καὶ ἐγγάσθη ὅτι τὸ πεσόν αἷμα ἀνήκει εἰς πτηνά.

Τώρα, πως εὑρέθη τὸ αἷμα τῶν πτηνῶν αὐτῶν;

Τὸ ποτίθεται ὅτι ἀγέλη ἀποδημικῶν πτηνῶν ἐμπεσοῦσσα εἰς δίνην ἀνεμοστροβίλου ἐβλάβη, καὶ τὰ πτηνά πολυειδῶς τραχυτισθέντα αἱματώθησαν. Ἀλλὰ πῶς ἦτο πάλιν δύνατὸν διατηρεῖν τὰ πληρωθῆ ἔκτασις δύο ὄλων τετραγωνικῶν χιλιομέτρων; Καὶ ἀφ’ ἑτέρου τόσα πτηνὰ σίκτρων μωλωποιθέντα δὲν οὐταντείπιτον εἰς τὸ ἔδαφος νεκρά; Ἡ ὑπόθεσις οὐδὲν ἔχει τὸ δέδαιον. Καὶ τὸ φαινόμενον τῆς ἐξ αἵματος ὅρογχης τοῦ Μισινιάδι ἀπομένει ἔτι μυστηριώδες καὶ ανεξήγητον ἐπιστημονικὸν πρόβλημα.

ΑΙ ΜΟΥΜΙΑΙ ΤΟΥ ΜΕΛΑΟΝΤΟΣ

Ογκοί πλέον κόνις καὶ τέφρα τὰ σώματα τῶν νεκρῶν! Ίδου ὅτι δύνανται νὰ διαιωνίζωνται καθοιστάμενα μουμίαι, καὶ σχὶς ὡς αἱ ἀρχαῖαι αἱγυπτιακαὶ, ἀλλὰ μουμίαι ἀσυγκρίτως ἐντελέστεραι, μουμίαι μετάλλιναι ἔξωθεν.

Ο δόκτωρ Βαρβιώ, εἰς τῶν μᾶλλον διακεριμένων ιατρῶν τῶν Παρισινῶν νοσοκομείων, διὰ τῆς γρήσεως τῶν γαλανοπλαστικῶν σκευασιῶν, ἐφέυρε τρόπον ὅπως συντηρῇ ἀρθράτα τῶν νεκρῶν τὰ σώματα. Οξειδώνει διὰ μετάλλου ὀλόκληρον τὸ σῶμα· τὸ περιβάλλει διὰ περικαλύμματος ἐξ ὁρειγάλκου, χαλκοῦ, νικελίου, χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, κατὰ τὰς διαθέσεις καὶ τὸν πλοῦτον τοῦ θανόντος ἢ τῶν συγγενῶν του, καὶ τὸ παραδίδει ἔπειτα εἰς τὴν αἰωνιότητα. “Ολα τὰ γχαρακτηριστικὰ τοῦ θανόντος δύνασθε νὰ διαιρίνετε ἐν πάσαις αὐτῶν ταῖς λεπτομερείαις, διότι ὁ περιβάλλων ἔξωθεν τὸ σῶμα μεταλλικὸς φοιτίδης οὐ προσαρμόζεται ἐντελέστατα ἐπὶ τοῦ δέρματος.

ΚΑΛΟΝ ΜΑΘΗΜΑ

Εἰς ἑσπερινὴν συναγαπατροφὴν τοῦ πρίγκηπος τῆς Ούαλλιας εἶχε προσκληθῆ καὶ νεαρός τις λόρδος διὰ πρώτην φοράν, πρὸς ὃν ὁ πρίγκηψ ἐφέρετο μετιδιαιτέρας φίλοφροσύνης.

Ο νεανίας θραυσθεὶς ἐκ τῆς τοιαύτης εὐμενείας ἐκκυρίθη ἐις τινὰς τῶν ἀλλων κεκλημένων, ὅτι ἥμπορει νὰ κάμη τὸν πρίγκηπα νὰ τὸν ὑπηρετήσῃ. Αὐτοὶ ἐγγέλσαν διὰ τὸ τόλμημα καὶ ἐστοιχημάτισαν.

Οτε λοιπὸν κατόπιν μετέθησαν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ σφαιριστηρίου, ὅπου ἦτο καὶ τὸ κυλικεῖον, ὁ νεανίας λέγει μεγχλιφώνος πρὸς τὸν πρίγκηπα:

— Νὰ σου πῶ, κάμε μου τὴν γάριν νὰ μοῦ δώσῃς ἐνα πούντζ.

Οἱ παριστάμενοι ἔμειναν ὡς κεραυνόπληκτοι. Ο δὲ πρίγκηψ μειδιῶν ἐσήμανε τὸν κυδωνίσκον καὶ εἰς τὸν ἐμφανισθέντα ὑπηρέτην λέγει:

— Φέρε εἰς τὸν κύριον.... τὴν ἀμάξιν του.

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΙΣ

Αμερικανική τις ἐφημερίδης ἐδημοσίευε τὴν ἔξτις εἰδῆσην: «Μετὰ πολλῆς χαρᾶς ἐπανορθοῦντες τὴν γηθεσινὴν εἰδῆσιν ἀναγράφουσεν ὅτι ὁ ταχυματάρχης κ. Τζών “Αδερσον” δὲν ἀπέθανε, ἀλλὰ μόνον ἐνυπερθύη».